

20.09.2014 - Husker du smagen af frikvarter?

Riiiiing.... Endelig. Omsider. De sidste minutter sad jeg og de andre børn i klassen på kanten af stolen. Hæfte og bøger var smuglet ned i tasken, penalhuset lynet, og en æggemad listet op af madkassen. Vi var klar. På spring. Det ringede til frikvarter, og hvert minut skulle bruges og udnyttes. Intet unødigt spild her. Ud skulle vi. Ud ville vi. Ud. Nu og lige med det samme.

Vi legede fangelege, ståtrold, spillede fodbold, bold op ad muren, hop over bolden, halli- hallo, rødt lys stop, hoppede i reb, sjippetov og elastik. Spillede hønseringe og byttede servietter, hang på skillevæggene på toiletterne, slukkede tørsten ved vandtruget, gik arm i arm, i flok eller alene. Blev drillet eller drillede, fik buksevand, sloges, så til, heppede eller hentede gårdvagten, når der var en. Gnaskede æbler, spiste pergamentindpakkede fladmaste leverpostejmadder med ristede løg eller sirligt hjemmefra indpakkede æggemadder med tomat og drak lunken skolemælk hertil. Sød, let, skummet eller kærne eller saftvand fra medbragt flaske. Byttede chokolademadder for boller med figenpålæg eller spegepølse.

Vi var sammen i flokke eller alene, kede af det, glade, lede, søde og al ting herimellem.

Vi legede. Og som jeg husker det, var der fart på i de frikvarterer. Tiden skulle bruges.

Det var godt, det var skidt, og det var frem for alt herligt. Det var frikvarter. Fri kvarter. Fri til leg. Vi trængte til at komme ud og røre os.

Det var for børn. Ikke for voksne, hvis de da ikke lige netop blev hidkaldt, eller på grund af forskelligt, hidkaldte sig selv.

Frikvarter. Husker du også smagen heraf?

Jeg gør. Mine børn gør. De fleste, der har gået i skole eller går i skole, kender den smag. Den lugt. Den stemning. På godt og ondt. Det gjorde somme tider ondt, og ikke alt var altid godt. Men uanset, så kender vi frikarteret. Det frie kvarter, kortere eller længere, hvor vi kan gøre næsten hvad vi vil og har lyst til. Nemlig at holde fri. Fri fra pligter og arbejde, men fri til at slappe af, lege og være. Uden at nogen blander sig i, hvad vi skal gøre hvordan, med hvem og hvorfor.

Forleden fik jeg imidlertid kaffen rigtig galt i halsen, da jeg i nyhederne både kunne læse og se, at flere skoler nu har afskaffet eller overvejer at afskaffe det traditionelle frikarter.

Frikarteret som den pause, der helt er børnenes eget. Det frirum uden voksne, hvor de kan tanke op og lave næsten, hvad de vil. Det sted, de kan være sig selv og få ny motivation til de næste lektioner.

Det nye tiltag betyder, at det nu er lærere og pædagoger, der bliver sat til at bestemme, hvornår pauserne for den enkelte klasse skal ligge. Det er også de

voksne, der sætter legen i gang, styrer og overvåger, hvad børnene laver i pauserne, med hvad og med hvem, de leger.

Legen er således voksenstyret, så der struktureret arbejdes med de sociale relationer for at styrke børnenes læring og forebygge mobning, som det hedder.

Åh, nej da, tænker jeg. Husker de voksne, som har fundet på dette, slet ikke smagen af frikvarter?

Har de mon helt glemt, hvad det vil sige at være barn, eller husker de ikke, hvad børn har brug for og behøver for at trives, udvikles, vokse og være?

Har de i lysten til at skabe nye tiltag rent glemt, hvad det hele handler om, nemlig barnet?

At afskaffe den tid og de frikvarterer, hvor børn kan holde pause, lege frit og også på tværs af alder og klasser, er omklamring af børnene. Og vel heller ikke med til at gøre dem til de initiativrige, selvstændige, frit tænkende samfundsborgere, som folkeskoleloven lægger op til. Eller til de kreative, innovative, skabende mennesker, der annonceres efter i jobannoncerne.

Børn har brug for at være børn, har de. Og børn har brug for frikvarterer, hvor deres hjerne kan holde fri, kroppen rørt og sulten og tørsten stillet. De har brug for fri leg, for at finde på, danne relationer, dyrke venskaber, have hemmeligheder og lave lidt ballade, uden voksne, der bestemmer og overvåger dem konstant.

Hvilket ikke ingeniørlunde betyder, at voksne ikke både kan og skal hjælpe til, hvor det behøves, hvis nogen børn har det svært eller sørge for at mobning ikke finder sted.

Men børn må og skal have fri tid uden voksenindblanding og konstant overvågning.

Børn, der er under konstant voksenbevågning, kan vel desuden senere hen, når samme børn bliver unge og voksne, vel også dårligt bebrejdes, hvis de udviser en vis tilbagelænethed, initiativløshed og manglende evne til at danne relationer og venskaber.

Så rør venligst ikke ved børnenes egentid.

Husker du i øvrigt smagen af frikarter?